

TEKRAR GENEL SEÇİM
1 KASIM 2015

KURTULUŞ
SOSYALİST DERGİ
YAYINLARI

KİTAP DİZİSİ: **28**
EKİM 2015
1 TL

KURTULUŞ
SOSYALİST DERGİ
YAYINLARI

internet: <http://www.ksd.net.tr/>
e-posta: kurtulussosyalistdergi@gmail.com

tik hakların kapsam ve derinlik olarak gelişmişliği, burjuva partilerin demokratik sorunlar karşısında duyarlı hale gelmesi, işte bu nedenle, büyük ölçüde işçi sınıfının bağımsız politikalarının savunulabilmesine ve bu anlamda, komünist partisinin varlığına bağlıdır. Var olan rejimin demokratik olup olmaması, demokratik hakların genişlemesi ise, genelde işçi sınıfının iktidar mücadelesiyle, özel olarak da seçimlerde komünistlerin kendi politikalarını savunmasıyla, komünist partinin kitlelerin önüne seçenek olarak sunulmasıyla yakından ilişkilidir, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin yükseltilmesinin dolaylı bir ürünüdür. Bu ilkesel davranışları nedeniyle komünistleri, rejimin demokratik sorunlarına karşı duyarsız kalmak, var olan demokratik sorunları önemsemeyip her şeyi sınıf çıkarlarına indirgemekle suçlamak, demokrasi mücadelesini sosyalizm mücadelesine tabi biçimde değil, kendi başına bir hedef gibi ele almaktır ve sosyalizm mücadelesini olduğu gibi demokratik mücadeleleri de başarısızlığa sürüklemekten başka bir sonuç vermez. İşçi sınıfının mücadelesinin ürünü olan ve sınıf savaşımının koşullarının içinde şekillendiği demokratik hak ve özgürlükleri önemsemek, demokratik kazanımları burjuva ideolojik çizgilerin birçoğunun yöneliminin karşısında mümkün kılan en başta gelen 'kritik' görev olarak, işçi sınıfı politikalarının ve partisinin bağımsızlığını savunmayı zorunlu kılar." (7 Haziran Genel Seçimi, Mayıs 2015, s. 25)

Burjuva parlamenter sistem içinde bir türlü çözüme ulaştırılamayan politik krizden tek çıkış imkânı olarak görülen **7 Haziran Genel Seçimi**'nden kesin bir sonuç alınamadı. Bu nedenle Türkiye, **1 Kasım 2015**'te tekrar genel seçime gidiyor. Başkanlık sistemine geçilip geçilmeyeceği, anayasanın başkanlık sistemine göre yeniden yazılması ya da var olduğu biçimiyle sistemin devam ettirilmesi başlıklarında dile getirilen politik tartışma, çeşitli rejim biçimleri arasında demokratik bir tercihin taraflarca savunulması biçiminde değil, toplumsal bir çatışma şeklinde yaşanıyor. Keskin politik kampların birbirine düşman kesildiği politik kriz, Türkiye'yi hem bir iç savaşa, hem de emperyalist güçlerin doğrudan ilgisi dâhilindeki bölgesel bir savaşın içine sürükleyebilecek potansiyelleri tetikleyebiliyor.

Açıkça atıf yapılmadan da olsa başlangıçta Kürt meselesini ve çözümünü içine alacak potansiyelleri taşıdığı ima edilen rejim değişikliği talebi ve bu temeldeki anayasa tartışması, milliyetçi cephe tarafından, başkanlık ve yerel yönetimlerinin

güçlendirilmesi gibi özellikleri nedeniyle, ‘ülkeyi bölecek bir süreç’ olarak görül-
mektedir. Diğer yanda da özerk bölgelere ve yerel yönetimlerin güçlendirilmesi-
ne ‘demokrasinin’ gerek ve yeter şartı olarak bakan ve esasen liberal bir dünya
algısının belirlediği kesimler bulunuyor. Başkanlık sistemi taraftarları ise, Türki-
ye’nin bölge ve dünya gücü olduğu ve bölgenin yeniden çizilen haritalarına mü-
dahale etmesi için bu güce uygun, hızlı, kararlı bir yönetim mekanizmasına ihti-
yaç duyduğu savunusunu öne sürüyorlar. Bunun için de başkanlık sistemine ge-
çiş yapılması gerektiğini vurguluyorlar. Bu yönüne atf yaptıkça, kişi ve parti dik-
tatorluğu hayallerini saklamak gereği duymuyorlar. Arap Baharı’nın son halkası
olan Suriye iç savaşında olası potansiyellerini ve demokrasi ile ilişkisizliğini bir
turnusol kâğıdı gibi ortaya koyan yeni rejim projesi, Kürt sorununun demokratik
çözümüne hiç bir katkı sunamayacağını ortaya koyduğu gibi, tam tersine, hem
genel olarak demokrasiyle ve hem de özel olarak Kürt sorunundaki antidemok-
ratik niteliğiyle iyice belirginleşmiş durumda.

Bir dinamik olarak Kürt meselesi, demokratik bir hak ya da ulusal eşitlik soru-
nu olarak değil, RTE ve ekibinin diktatörlüğüne tabi kılınabildiği sürece ve o
ölçüde yeni rejimin ilgi alanındaydı. Kürt siyasi hareketinin özellikle Öcalan’ın
formüle ettiği resmi tezlerinin birçok bakımdan yeni rejimin söylemiyle kavram-
sal benzerliği, Türkiye’deki demokratik kamuoyu açısından Kürt hareketi ile
RTE’nin yeni rejimi arasında bir ilişki bulunduğuna dair kaygıları körüklüyordu.
Zaten kemalizmin etkisi altındaki Türk demokratları, Kürt ulusal ve siyasi hare-
keti hakkındaki var olan inançlarını onaylamak için bu benzerlikten yeni kanıtlar
çıkarmakta oldukça becerikliler. Ta ki, Selahattin Demirtaş’ın “Seni başkan yap-
tırmayacağız!” çıkışı gerçekleşinceye kadar bu kaygılar körüklendi. HDP,
RTE’nin başkanlığına karşı çıkmanın bir adım daha ilerisine gitti ve seçim bildir-
gesindeki haliyle “başkanlık sistemine” karşı olduğunu açıkladı. Tabii buna yanıt
olarak ortalığın yangın yerine çevrilmesi gecikmedi!

RTE ve ekibi tarafından inşa edilmeye çalışılan Saray rejimi, “Yeni Türkiye”
adı altında burjuva demokrasisinin bütün kurumlarını lağvederek kişi-parti-
devlet bütünleşmesini sağlamaya; yasama, yürütme ve yargının yetkilerini kendi
bürokratik yapılanması içinde birleştirmeye çalışıyor. RTE ve ekibi, ‘müesses
nizam’ın üzerinden atlayarak, onu kaale almayarak devlet bürokrasisini yeniden
düzenlemeyi belirli ölçülerde başarsa da, “Eski Türkiye”nin ‘müesses nizam’ının
ortadan kalktığı ya da yenildiği söylenemez. Başkanlık sisteminin fiilen yürürlüğe
koyulduğunu ilan eden RTE, bu anlamda bir anayasa suçu işleyerek, artık anaya-

Toplumda yaşanan demokratik sorunların yakıcılığı, ‘eskisi’ ve ‘yenisı’ ile reji-
min niteliğini belirleyen Kürdistan’daki sömürgeci uygulamaların Türkiye’ye yan-
sımları, pratik olarak devrimciliği reformizmden, sosyalizmi ‘demokrasıcılık’ten
ayıran çizgilerin belirsizleştirilmesine hizmet etmiştir. Demokrasi mücadelesi ve
bunun ayrılmaz bir parçası olarak, Kürt ulusal hareketinin demokratik talepleri-
nin, mücadelesinin desteklenmesi, meşakkatli, ağır faturaları olan bir tutumdur.
Fakat sonuçta, işçi sınıfının bağımsız politikaları yerine demokratik gelişmeler
içinde tutulacak pozisyonlar üzerinden bir sosyalizm savunusunun tercih edilme-
si –en nihayetinde ideolojik düzeyde kabul edilmeyip reddedildiği ilan edilse de–
“radikal demokrasi” savunu ve projelerini politik gündemin, politik pratiğin be-
lirleyicisi konumuna yükseltmiştir.

Seçimlerde komünist tutumun sahiplenilmesi ve politik gerçeklerin bu açıdan
teşhirinin zorunluluğunu vurgularken, komünist partisinin yokluğu koşullarında,
bütün bir demokrasi mücadelesinin referans noktalarını kaybettiğini, bir bütün
olarak politik yelpazeyi sağa ve gericiliğe doğru kaydırıldığını, **7 Haziran** seçimleri
dolayısıyla belirtmiştik. Sınıf hareketinin bağımsız politik çizgisinin, sınıf çıkarla-
rının bir partide somutlanmamış olması, işçi sınıfının çeşitli burjuva partiler ve
çizgilerin destekçisi olması durumunda, demokratik sorunlar çözülemeyeceği
gibi ortaya koyuluş ve çözümlenmiş tarzları da sürekli gericı bir karakter kazanır.
Dolayısıyla bir kez daha vurgulanmalıdır ki, Türkiye’de yaşanan politik krizin bir
şekliyle çözülmesi durumunda bile bir sonraki seçimin, **1 Kasım** seçiminden
daha kritik hale geleceğini söylemek için kâhin olmaya gerek yoktur. Birbirinin
içinden çıkan demokratik sorunları ve krizleri eksik kalmayacak Türkiye’de gün-
deme gelecek her seçim hep bir öncekinden daha kritik olarak tanımlanacaktır.

Bir bütün olarak sistemi ve politik yelpazeyi demokrasi zeminine çekmek, işçi
sınıfının iktidar mücadelesi ile kitleleri sosyalizme doğru çekmesinin, bu ise ba-
ğımsız ideolojik çıkarları doğrultusunda sınıf örgütlenmesini gerçekleştirmesinin
sonucu olacaktır. Türkiye’nin 1 Kasım’da yaşayacağı ve kritik olduğu su götür-
mez olan genel seçim vesilesiyle de olsa, işçi sınıfının bağımsız ideolojik çizgisini
savunmaktan, komünizmden vazgeçilemez. **7 Haziran** dolayısıyla belirttiğimiz
gibi:

“Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet hakkını reddederek burjuva siyasetinin dışın-
da konumlanan, işçi sınıfının çıkarları temelinde her türlü burjuva politikadan bağımsız
örgütlenen işçi sınıfının komünist partisi toplumda etkinliğini artırdıkça, siyasi yelpazeyi
bir bütün olarak sola, sistemin soluna doğru yaklaştırmış da olur. Toplumdaki demokra-

“HDP, programı rejimin sınırlarına sığmayan, sömürgeci sistemin var olan biçiminin değiştirilmesini, revize edilmesini öneren bir partidir. AKP'nin rejim değişikliği talebinin baskıcı, antidemokratik nitelikte olmasına karşın, HDP'nin talebi, demokratik hakların geliştirilmesini, Kürt ulusunu inkâr eden asimilasyoncu politikaların terk edilmesini içermektedir. HDP, taleplerinin kitlelerden karşılık bulması ölçüsünde siyasi yelpazeyi demokrasi alanına çekebilmektedir.” (7 Haziran Genel Seçimi, Mayıs 2015, s. 20)

1 KASIM SEÇİMLERİNDE KOMÜNİSTLERİN TUTUMU

Sosyalizmin hem dünya çapındaki hem de yaşadığımız topraklardaki sürmekte olan yenilgi koşulları tersine çevrilememiş, aksine her tür ayağa kalkma ve örgütlenme denemesi başlangıcından sakat ve yanlış kurgulanmasıyla başarısız kalmıştır. Bu anlamda başarısızlığın nedenleri sosyalizmin büyük yenilgisi ile sınırlı değildir. İşçi sınıfının bağımsız ideolojik çizgisi ve sınıfın taban örgütleri üzerinden yükselen örgütlülük anlayışı terk edildiği ölçüde, yenilgiyi tersine çevirmek, kaybedilenleri geri kazanmak mümkün olmamıştır. Sonuç olarak Türkiye’de işçi sınıfı hareketi, çeşitli burjuva ideolojiler ve onların temsilcisi örgütlerin yedeği haline gelmiştir. İşçi sınıfı egemen sınıfları temsil eden siyasi kutuplaşmaların ya da çizgilerin taraftarlığından kurtulamamıştır.

Sosyalizmin sürekli yenilgiler yaşaması ve zayıflığı, sosyalizm temelinde politika yapan aktörleri, siyasi örgütleri, strateji ve taktiklerini yaşama geçirmek, uygulayabilmek için sınıfın dışında güç arayışına itmiştir. Bunun için de en kestirme yol olarak sosyalistler arası birlik anlayışlarına kapı aralanmıştır. İşçi sınıfının bugünkü nesnel konumundan kalkarak nihai çıkarlarına, sosyalizme ve sınıfsız topluma ulaşmasına, yani bağımsız ideolojik çizgisine göre belirlenmesi gereken strateji ve taktikler oluşmamış, sınıfa götürülemediği. Bunu başaracak güç ve yeterlilikte bir çalışmanın sürdürülememesi, işçi sınıfının aleyhine gelişme ve seçenekler karşısında takınılacak komünist ya da sosyalist tutum olarak toplumda var olan ve en demokratik seçenek olarak görülen aktörlerin desteklenmesi halini alabilmiştir. İşçi sınıfının komünist politikalarının ve bunu uygulayacak örgütlülüğün demokratik gelişme ve kazanımların sonrasına ertelenmesi gibi ‘demokrasici’ reformist bir anlayış bütün bir sola egemen olmuş durumdadır. Demokratik taleplerin desteklenmesi, seçimlerde demokratik oluşumların desteklenmesi ve bunun da ötesinde demokratik partiler içinde örgütlenmek fikri komünizmin yerine ikame edilmiştir.

sanın var olan fiili duruma göre ayarlanmasını talep ederken, gaf yapmış oluyor, aksine bir cesaret ve böbürlenme gösterisi yapıyor.

RTE ve ekibi, hocaları olan Erbakan’ın “Milli Görüş” hedefi yerine Ortadoğu coğrafyasını koydular. Emperyalist politikaların taşeronluğundan başka bir şey görmeyecek hale geldiler; zaten cesaretlerinin çoğunu emperyalizmin bu desteğinden almışlardı. Gelişmelerin umulanın tersine işlemesi, RTE ve ekibinin bu uğurda işledikleri suçları ile baş başa kalmaları sonucunu verebilir. Bu olumsuz sonucu kabul etmek istememelerinin kuşkusuz ki kendi içinde bir mantığı var! Ama eskinin aşıldığını ve yeni bir durum içinde bulunduğunu söyleyip anayasanın bu yeni duruma uydurulmasını talep ettiklerinde, bunun önündeki muhalefeti yok etmiş, sindirmiş ve yeni anayasayı yazabilecek güce çoktan sahip olmaları gerekirdi! RTE ve ekibi bu durumda olmadığı gibi, karşı karşıya kalacakları bir koalisyon seçeneğinde bile suçları herhangi bir özürle ya da anlaşmayla örtülecek türden değil!

7 Haziran seçimleri tabii ki sadece sonuçsuzluk üretmedi. RTE ve ekibinin, iktidarlarını üzerine kurdukları adaletsizlik, rant, rüşvet, talan ve savaş suçlarının sürdürülebilmesi ancak denetimlerine aldıkları AKP’nin tek başına iktidarı ile mümkündü. Bu nedenle AKP’nin tek başına iktidarı dışında bir seçenek düşünemez oldular! “Çözüm Süreci”nin askıya alınması, devlet terörü ve şiddetinin tırmandırılması, Diyarbakır mitinginde ve Suruç’ta bombaların patlatılması bu tablo içinde gerçekleşti. Suriye’deki Kürtlerin kazanımları, Ortadoğu’daki gelişmeler içindeki tutumları vesilesiyle uluslararası itibar kazanmaları, milliyetçilik nazarında “Çözüm Süreci”nin olumsuz sonuçları ve kaybettirdikleri şeklinde algılandığı ölçüde AKP’nin oylarında erimeye neden oluyordu. AKP kurmayları, oylardaki düşüşü tersine çevirmek için Türk milliyetçiliğine oynamayı ve “Çözüm Süreci”ni sonlandırıp savaşı tırmandırmayı tercih ettiler.

Kuşkusuz ki Kürt sorunu sadece anket sonuçlarına göre eğilip bükülebilecek bir konu olarak görülemez ve egemenlerle onların temsilcileri de esasen böyle görmüyorlar. Bu yöndeki bir tercih değişikliği, geleneksel devlet refleksi, kurucu resmi ideoloji ve askeri bürokrasinin ezberindekilere daha uygun bir gelişme olarak, başta TSK olmak üzere uyulmasında ve uygulanmasında güçlük çekilmeyen bir yönelim ve tercihtir. Aslında bütün çatışmasızlık süreci boyunca sorunun özüne dair herhangi bir gündem başlığı ele alınmadığını ve hem devlet hem de PKK’nin, başlayacak olan savaşa hazırlanmayı ihmal etmediklerini biliyoruz. PKK’nin sınır dışına çekilme süreci içinde, daha çekilme tamamlanmadan

Kürdistan'ın her noktasında kalekol inşaatlarının başlaması, sürecin nereye varacağını baştan belli etmişti.

RTE, Türkiye'deki muhalifleri tarafından tek başına hedef haline getirilirken, emperyalist merkezler tarafından bir yandan sonuna kadar kullanılıp istismar edilmeye çalışılıyor, diğer yandan Suriye'deki ve bölgedeki savaşın olumsuzluklarının ve suçlarının üstüne yıkılacağı anlaşılan bir aktör durumuna dönüşüyor. Bu durumda RTE'ye, girdiği yolda düşmeden ilerlemek dışında bir seçenek kalmıyor. Kurmaya başladığı kişisel diktatörlüğünü güçlendirdikçe yalnızlaşan RTE, bir yandan içine düştüğü yalnızlıkta kendine müttefikler aramaya başlayınca, bu yolda çok da yalnız olmadığını görüp rahatlıyor. Zaman zaman açıktan olsa da genel olarak örtülü bir destek MHP'den ve milliyetçi kesimden hiç eksik olmuyor. TSK ve askeri bürokrasi itiraz etmeden savaş politikalarındaki yerini alıyor. Tayyip'i bir milli mesele ve savunulacak bir kale olarak gören Doğu Perinçek ve partisi de en öndeki öncü konumlarını yine kimseye kaptırmıyorlar! "Çözüm Süreci"nin sonlandırılmasıyla savaş ve inkâr politikalarına böylece geri dönülmesi, devlet düzeyinde sorun yaratmamış görünürken, kitleler ilk defa savaşı sorgulamaya, her iki taraftan ölenlerin yoksul çocukları olduğunu vurgulamaya ve "ne olup da savaşın yeniden başladığını" sormaya başlıyorlar. Bu sorunun yanıtını ise doğrudan RTE'den almak mümkün! RTE, "Eğer 400 milletvekili verseydiniz bunlar olmazdı!" diyebiliyor.

Oysaki 7 Haziran gecesi sonuçlar belirginleştiğinde, Saray'ın temelleri sallanır gibi olmuştu! Bu sarsıntının korkusuyla RTE'nin bir kaç gün konuşmaması bile yalancı bir bahar havasının esmesine yetmişti. Ama ancak o kadar! MHP ve HDP, genetik kodları gereği bir araya gelemiyor. AKP ve CHP'nin bir araya gelmesi ise AKP içindeki "Başkanın Adamları" sayesinde mümkün olmadı. MHP zaten her koşulda ana muhalefet olmayı ve sonrasında kendi tek başına iktidar hayalini görüyordu. Böylece RTE, Deniz Baykal'la baş başa görüşerek ilk hamleyi yaptı, CHP'nin ve diğerlerinin gardını düşürdü. Bundan sonra da herkes RTE'nin hamlelerini takip etti; gündemi beş ay boyunca yine RTE belirledi. MHP, Meclis başkanlığı seçiminde, AKP'nin adayını seçti ve böylece AKP, çoğunluk olmadığı bir Meclise başkan seçebildi. Muhalefet, meclisi Saray'a teslim etmişti! Bu gelişmeler RTE'nin dediğini kanıtıyor, bir muhalefet bloğunun oluşmayacağı ortaya çıkıyordu. Seçilen milletvekilleri sadece yemin edebildiler ve meclis beş ay boyunca toplanamadı.

patlatan zihniyet, bu anlayışla, 1 Kasım seçiminde uluslararası destek portföyünü tamamlayabileceğini düşünüyor.

7 Haziran'dan bu yana politik kriz daha fazla sürdürülemez gözükmektedir. Ekonomik koşulların vahim bir hal aldığı, kaçınılmaz bir şekilde her an patlayabilecek ekonomik kriz koşullarında egemenlerin meşruiyeti sorgulanmayan bir hükümetin işbaşında olmasını tercih edecekleri de açıktır. Muhtemeldir ki denenip de başarısız olan AKP-CHP koalisyonunu bu sefer başarmak adına çeşitli türden manevralara tanıklık edeceğiz. Bunun yanı sıra, koalisyona katılacağını daha şimdiden açıklayan MHP, olası bir AKP-MHP hükümetine yeşil ışık yaktı bile. En vahim gelişmelerden biri olarak görülebilecek, hatta 4. MC olarak tanımlanabilecek böyle bir gelişmedense, oligarşi için birinci tercih, AKP-CHP koalisyonu olacaktır. Bu olasılığın ortaya çıkması ve bu yönde bağlantıların **7 Haziran** sonrası görüşmelerde inşa edilmiş olması önemli bir avantaj olarak değerlendirilecektir. Muhtemeldir ki koalisyon görüşmeleri zaten üzerinde çalışılmış dosyaların devamı şeklinde olacaktır. Borsalar ve döviz kurlarındaki gelişmeler de uluslararası çevrelerin bu seçenek üzerinden nispeten daha şimdiden rahatladığını göstermektedir.

Bu olasılık karşısında RTE'nin konumu ise, AKP içine uzanan ipleri tamamen elinde tutup tutamayacağına bağlıdır. AKP-CHP koalisyonunda tarafların performansları ile koalisyonun bekasının öne çıkması arasında kurulacak bir denge üzerinden RTE sorununun çözülmesini, aşılmasını bekleyebiliriz. AKP ile koalisyona girecek parti, koalisyonu sürdürmek ve dengeyi bozmamak adına RTE'nin elini rahatlatılabilir. Bir sonraki seçime kadar da RTE kendini güvende hissedebilir. Bu konudaki gelişmelerin seyrini, RTE sorununun nasıl aşılacağını, AKP'nin alacağı oy oranı gösterecektir.

HDP'nin barajı geçip geçmemesi büyük ölçüde Kürdistan'da alacağı oylar tarafından belirlenmektedir. Türkiye'den aldığı oylar nicelikten önce nitelik açısından önemlidir. **7 Haziran** seçiminde olduğundan daha fazla hile ve hurdanın devreye gireceğini, en azından Kürdistan'daki savaş ortamının buna müsait olduğunu görüyoruz. YSK'nın kararına rağmen yerelerde alınan sandık birleştirmeleri ile milletvekili sayısı kırılmaya, küsuratlı oylar üzerinden birer ikişer kaydırılmaya çalışılacaktır. Bu açıdan HDP'nin sandık güvenliği sorunları ve tartışmaları önemlidir. **7 Haziran** seçim değerlendirmemizde belirttiğimiz üzere;

Fakat kuşkusuz ABD'nin desteği ile olsa da, TSK'yı 'yola getiren' RTE'nin gördüğü bu düş, bizzat hamiliği yapılan ve Suriye'de savaştırılan radikal islamcıların Körfez saltanatlarını tehdit eder hale gelmesiyle hızla ıskartaya çıkmış gözüküyor. 'Parayı veren düdüğü çalar' meseline olduğu gibi, hayallerini finanse edenler, kaynağı kestiklerinde RTE gördüğü düşle baş başa kalıverdi. Rüyadan uyandıığında elinde kalan, bu yüce 'ideali' için bulaştığı pislilikler, boğaz hizasını çoktan geçmiş yolsuzluk ve hırsızlıklar ve bu rüya için göze aldığı hukuksuzluklar olduğundan, gündemdeki **7 Haziran** seçimi, onun için sadece normal bir seçim değil, ölüm kalım meselesi olup çıktı." (7 Haziran Genel Seçimi, Mayıs 2015, s. 14)

7 Haziran seçim sonuçları, muhalefetin hem geçmişten gelen ayrılıkları hem de geleceğe yönelik hesapları üzerinden bir araya gelmesini engelleyerek, RTE'ye bir hareket alanı sağladı. Egemen sınıfın politik temsilcileri arasındaki çatışmanın oluşturduğu politik kriz çözülemedi ve uzadı. Koalisyonun kurulamaması, eğer bunda RTE'nin bir katkısı aranacaksa, sadece CHP-AKP hükümeti için geçerli bir gerekçedir. MHP ile HDP'nin bir araya gelmemesinde herhalde RTE'nin bir katkısını aramaya gerek yoktur! Ama egemen sınıf, oligarşi, politik temsilcilerinin özerklik alanının özel koşullar gereği abartılmasına daha fazla tahammül edemeyecek durumdadır. Sadece oligarşi açısından değil, Suriye üzerinde hem Rusya ile hem de İran ile bir uzlaşma içine girmekte olan ABD açısından da Türkiye'deki politik aktörlerin, temsilcilerin krizi daha fazla uzatmalarına izin verilemeyeceği ortadadır. Uluslararası ve bölgesel gelişmelerle iç savaş arasında giderek daha doğrudan bir etkileşimin oluştuğunu, iç siyasetle dış siyasetin iç içeliğinin daha belirgin bir hal aldığını **7 Haziran** seçimleri dolayısıyla şöyle belirtmiştik:

"İç politikadaki gelişmeler, esasında emperyalist politikaların bölgeye yansımalarından birinci derecede etkileniyor ve hatta bunlar tarafından belirleniyor. Artık iç siyaset - dış siyaset ayrımı yapmak neredeyse imkânsız hale geldi. Dünya kapitalizminin ve emperyalist bağımlılık zincirinin gelişmişliği, iç politikanın zincirlerini emperyalist merkezlerde oluşturulan stratejilere daha çok bağlıyor." (7 Haziran Genel Seçimi, Mayıs 2015, s. 15)

İç siyasetteki kaderini büyük ölçüde dış politikaya bağlayan RTE, Rusya ve İran'ın ve hatta Çin'in devreye girmesiyle, Suriye'de artık bölgesel bir aktör olmak yanında ve giderek daha çok, paramiliter bir unsur olarak görülmeye başlandığı gibi, uluslararası savaş suçları ile ilişkisinin gündeme gelmesi de an meselesine dönüştü. Kendini sadece, mülteci basıncından kurtulmak isteyip de başka yol bulamayan Almanya Başbakanı Merkel'e kabul ettirebilen RTE, Türkiye'yi mülteci hapisanesine dönüştürecek anlaşmayı, belirsiz vize pazarlıkları karşılığında imzaladı. AB hayallerinin prim yaptığı günlerde gündüz gözü havai fişek

Böylece "tekrar seçim"ın yolunu tutmak dışında bir seçenek bırakılmadı. HDP'yi meclis dışına sürerek tek başına iktidar saplantısına kapılan RTE'ye karşı koyamayan AKP, seçim hükümeti kuruyormuş gibi yaparak, her koşulda hükümete katılmayacağını açıklayan MHP'yi, kendisine hükümet kurma hakkı dahi tanınmayan CHP'yi ve sonuç olarak en küçük parti olan HDP'yi yeni bir seçime mahkûm etmekte hiç de zorlanmadı!

RTE nezdinde bu seçimin amacı, HDP'nin barajın altında bırakılması! 7 Haziran'da başarılamanı 1 Kasım'da başarmak için kollar sıvandı. 7 Haziran'da eksik kalan, yetmeyen hamlenin, Kürtlerin yeterince kıskırtılmaması ve böylece savaşa çekilememesi olduğu düşünülmüştü. Bunun için yasal ve yasadışı her tür operasyon, İŞİD'e yol vermek de dâhil, devreye sokuldu. Böylece 'vatan' edebiyatı üzerinden milliyetçi bir kamplaşmanın lideri olarak RTE ve onun partisine pirim yaptırılmak isteniyordu. İlkinde başaramadıklarını bu sefer kaçırmak istemeyenler, azimle ortalığı kan gölüne çevirebildiler. Ankara'da bombalanan Barış Mitingi'ne ilişkin yayın yasağı kalktığında, hedefe, yani HDP'nin meclis dışına sürülmesine ne tür yöntemlerle ulaşılabileceği, bu amaca ulaşmak için her yolun mubah görüldüğü ortaya çıktı.

Bu gelişmeler, Saray'ın ve yeni bürokrasinin tercihi! Çünkü AKP'nin tek başına iktidarı dışındaki hiç bir güvence RTE ve ekibinin eninde sonunda yargılanmasına engel olamayacaktır. Bu yargılanma ertelenebilir, geciktirilebilir ama mutlak anlamda engellenemez.

RTE, yalnızca, koalisyonda yer almanın şartı olarak kendisi ve tasarrufları ile ilgili dosyaların yargıya taşınmasını önerecek muhalefetten değil, belki de bundan daha çok, böyle bir koalisyonda yer almak için kendisini feda edebilecek olan AKP içindeki denetimsiz bir gelişmeden korkmaktadır. Üç dönemliklerin milletvekili olma yasağı kalkmasına karşın aday yapılmamaları ve AKP'nin iplerinin böyle sıkı bir şekilde kavranmasının nedeni budur. 7 Haziran sonrası koalisyon görüşmeleri işte bu nedenle engellenmiş, tamamen RTE'nin denetiminde olan AKP'nin tek başına iktidarını sağlamak için, çok lafı edilen "milli irade" paspas edilmiştir. Anlaşıldığı kadarıyla 7 Haziran'dan sonra CHP'ye ve MHP'ye önerilen bir koalisyon hükümeti olmamış, sadece seçim hükümetine katılmaları istenmiştir. Tabii ki HDP'ye önerilen bir şey olmadığı da ortadadır! MHP'nin HDP'yi mecliste görmektense AKP'nin tek parti hükümetini tercih edeceğini büyük bir kesinlikle söyleyebiliriz. CHP'nin ise, demokrasi anlayışının gereği olmaktan daha

çok, AKP'nin tek başına iktidarını denetlemek arzusundan HDP'ye katıldığını da benzer bir kesinlikle telaffuz etmekte sakınca yoktur.

7 Haziran'dan sonra AKP'nin tek başına hükümet kurma hakkı yoktu; ama ne gam ki karşılarında, bir sonraki seçim başarılarını AKP ile yan yana görülme stratejisine bağlayan CHP ve MHP vardı! CHP, oligarşi ve uluslararası çevrelerde 'olgun ve sorumluluk sahibi' bir profil çizmek adına, 'olmayacak duaya amin' diyerek AKP ile bir koalisyon imkânını epeyce bir zorladı. AKP'nin bir koalisyon hükümeti önerisinin olmadığı belliydi ve iş seçim hükümetine katılmaya gelince CHP de bunu kabul etmedi. MHP de AKP ile koalisyona yanaşmadığı gibi seçim hükümetine de girmedi. Meclis başkanını kendi eliyle AKP'ye teslim etse de, HDP ile aynı kişiye oy vermemişti ya, ne mutluysa MHP'ye! Fakat parti kararına rağmen, Alparslan Türkeş'in oğlu MHP'li Tuğrul Türkeş, AKP'nin şahsına özel önerisini kabul edip seçim hükümetinde yer alarak AKP ile yan yana gelebildi! Böylece RTE'nin manevra kabiliyeti ile ilgili şaşırtıcı bir gelişme daha ortaya çıkmıştı.

Seçim hükümetine yönelik olarak tek doğru politikayı HDP uygulamaya çalıştı. Seçim hükümetine katılmak ve bir sonraki seçimlerde AKP'nin devlet olanaklarını kullanmasını mümkün olduğunca kısıtlamak ancak bu yolla mümkün olabirdi. HDP bileşenlerinden Emegün Partisi üyesi Levent Tüzel, kişisel olarak aksini iddia etse de, partisinin kararına uyararak, kurulanın bir savaş hükümeti olacağı gerekçesiyle görevi kabul etmedi. Bir müddet sonra da HDP'nin seçim hükümetinde görev kabul eden diğer iki üyesi, aynı gerekçelerle istifa ettiler. Muhtemeldir ki **1 Kasım** seçimlerinde, hükümetin tırmandırdığı savaş politikalarına gerekçe olarak "*HDP'li bakanlar da aramızdaydı*" dedirtmemek için, bu istifalar kaçınılmaz görülmüştü. Doğrusu üç partinin birden katılması dışında, kısmi olarak da olsa AKP'nin dengelenmesi, tek parti hükümetinden farklılaştırılması zaten neredeyse imkânsızdı. Sürecin bir aşamasından sonra, diğer partilerin yaptığı gibi HDP de kâr - zarar hesabı yaptı ve seçim hükümetinden çekilmeyi kendisi için yararlı buldu. HDP ile tek başına hükümette bulunmaktan AKP de oldukça rahatsızdı. HDP'nin iki bakanının tasarruf ve uygulamalarını engellemek adına devlet içindeki bütün atamalar durdurulmuştu. Bu olay bile, aslında tek başına, seçim hükümetinde bulunmanın getirilerini ortaya koymaya yeterlidir.

Sonuçta AKP, anayasadaki muğlaklıklar üzerinden, bir seçim hükümeti kurma işini, kendi tek başına iktidarına çevirmeyi, tek başına iktidarını sürdürmeyi başardı. İki seçim arası beş ay daha devlet ve hükümet RTE'nin elinde kaldı. AKP,

seçim hükümeti görüntüsüyle ve devletle bütünleşmiş 'müesses nizam'ı baypas ederek **1 Kasım** seçimlerinde, bir önceki seçimde elde edemediği zafere ulaşmak için yeni bir deneme daha yapacaktı artık!

Meclisi çalıştırmayan, seçim hükümeti görüntüsü ile de olsa oluşturmayı başardığı kadarıyla kişisel iktidarını Türkiye'ye fatura etmeye devam eden RTE'nin ihtirası yüzünden, yeni bir seçim yaşayacağız. Kumarda yenilenin masadan kalkamaması ya da iflas eden tüccarın işletmesini tasfiye edemeyip daha fazla borç batağına saplanması örneklerinde olduğu gibi, RTE bir el daha istiyor. 7 Haziran sürecinde yeterince kışkırtıcı ve sert olmadığını, 'terör - bölünme - milliyetçilik' denklemine kendi saflarını yeterince tahkim edemediğini, belki de zamanının yetmediğini, Türkiye'yi ve özellikle Kürdistan'ı kan gölüne çevirdiği bu beş ayın sonunda, HDP'yi meclis dışına atabileceğini, tek başına iktidarını yasallaştırabileceğini düşünüyor.

Hatırlamak için hafızayı zorlamaya gerek yok! **7 Haziran** genel seçimlerinde, toplum yine iki baskın kampa bölünmüştü. Başkanlık sistemi, yani kişi-parti diktatörlüğünü –tabii ki 'güçlü ve yeni Türkiye' sloganlarının altında– talep edenlerle, burjuva parlamenter sisteminin tahkimatını –yine tabii ki 'demokrasi savunusu' adına– talep edenler arasında bir kampaşma oluşmuştu. **7 Haziran** seçimlerine kadar seçim zaferlerini politik kampaşmalar üzerinden kazanan AKP için ilk kez, toplumu politik kamlara bölerek seçim kazanma taktiğinin kârlı olmayabileceğini, ona bir seçim zaferi getirmeyebileceğini ileri sürmüş, aynı sonucu almak için aynı koşulların olması gerektiğini, oysa bu sefer koşulların değişmiş olduğunu belirtmiş ve şöyle demiş-tik:

"**7 Haziran** genel seçimlerinden sonra oluşacak meclis aritmetiği, taraflarca içinde bulunulduğu ileri sürülen bugünkü 'kritik aşama'nın atlatılıp atlatılmayacağına ilişkin verileri sağlayacak. Çünkü sadece muhalefet açısından değil, değiştirmek istediği sistemin bazı unsurları ve uluslararası çevreler tarafından da giderek çözülmesi güçleşen bir sorun olarak algılanan RTE iktidarının bir sonraki manevrası, büyük oranda önümüzdeki genel seçimlerde alacağı oy oranıyla belirlenecek" (*7 Haziran Genel Seçimi*, Mayıs 2015, s. 4)

Değişen koşulların en önemli yanını, Ortadoğu'da güç olmayı hedefleyen politikaların iflası oluşturuyordu:

"Suudi Arabistan ve Katar'dan gelen kaynaklarla finanse edilen islâmi çevreler ve akımlara dayanarak bölgesel güç olma hayali ve maceracılığı Suriye'de Esat duvarına toslayana kadar, RTE, kendi gördüğü rüyaya sermaye çevrelerini de ortak etmek için hayli çalıştı.